

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

8 клас

Модельна програма:

«Історія України. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М., Тарасюк Т. Д.)

Підручник:

Всесвітня історія: підруч. для 8 класу закл. загал. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк, О.М. Сирцова. — Х. : Вид-во «Ранок», 2025

Електронну версію підручника можна знайти за наступним посиланням:

<https://shkola.in.ua/327-vsесvitnia-istoriia-8-klas-hisem.html>

Всеукраїнська школа онлайн (відеоуроки) <https://lms.e-school.net.ua/>

Розділ/тема. Зміст навчального матеріалу.	Очікувані результати навчання	Джерела інформації. Самоконтроль
ПОВТОРЕННЯ. ВСТУП Ранньомодерна доба. Періодизація. Хронологічні межі. Джерела історії Ранньомодерної доби. Підручник — один з інструментів опрацювання курсу	• називає хронологічні межі Ранньомодерної доби; • наводить приклади різних видів історичних джерел Ранньомодерної доби; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Ранньомодерна доба», «світова цивілізація»; • встановлює віддаленість і тривалість подій; • розв’язує хронологічні задачі; • користується історичною періодизацією для характеристики історичних подій, явищ, процесів; • уміє знаходити потрібну інформацію в підручнику та інших джерелах; • користується підручником для виконання завдань у класі та вдома;	

	• аналізує ілюстративне наповнення підручника; • застосовує історичну карту як джерело знань про події Ранньомодерної доби; • визначає риси/ознаки писемного та візуального джерела Ранньомодерної доби; • усвідомлює, для чого вивчатиметься цей курс; • висловлює власну думку щодо наявності взаємозв'язку між всесвітньою історією та історією України Дати: XVI–XVIII ст. - Ранньомодерний час (доба)	
Розділ І. Європа і світ на початку Ранньомодерної доби Пошуки нових торговельних шляхів до Індії. Експедиції європейських мореплавців. Жага золота й наживи. Зустріч із невідомими в Європі цивілізаціями. Конкіста — завоювання Нового світу. Ернан Кортес, Франсіско Пісарро. Початок створення колоніальних імперій. Латифундії. Работоргівля. Зміна маршрутів світових торговельних шляхів. Масові міграції європейців. Розвиток ринкових відносин. Мануфактурне виробництво. Міста. Зміни в житті селянства. Фільварки. Кріпацтво.	• називає хронологічні межі зазначених у змістовій частині програми подій; основні напрямки й мету експедицій мореплавців; • впізнає та називає окремі твори Леонардо да Вінчі, Рафаеля Санті, Мікеланджело Буонарроті, Тиціана Вечелліо, Донато Браманте, Яна ван Ейка, Єроніма Босха, Пітера Брейгеля Старшого, Альбрехта Дюрера, Рембрандта ван Рейна, Пітера Пауля Рубенса, Дієго Веласкеса; • наводить приклади літературних творів гуманістів (Франческо Петрарка, Мігель де Сервантес, Еразм Роттердамський, Франсуа Рабле, Вільям Шекспір); розповідає про подорожі мореплавців (Христофор Колумб, Васко да Гама, Фернан Магеллан, Хуан Себастьян Елькано, Френсіс Дрейк та інші), Високе Відродження, Реформацію і Контрреформацію, утворення Речі Посполитої, проголошення Московського царства, Національно-визвольну війну в Нідерландах та підписання Утрехтської унії, релігійні війни, османські завоювання тощо; про внесок у розвиток наукових знань Нікколо Макіавеллі, Рене Декарта, Андреаса Везалія, Миколая Коперника, Джордано Бруно, Галілео Галілея; • визначає основний зміст Тордесільяського, Сарагоського договорів, Аугсбурзького релігійного миру, Нантського едикту; • з'ясовує роль українського козацтва у стримуванні османської експансії; • пояснює наслідки проникнення європейців у різні регіони світу та реакції на це правителів, народів; наслідки проникнення європейців у різні регіони світу для розвитку українських земель; виклики, що стояли перед людиною,	Великі географічні відкриття https://www.youtube.com/watch?v=LN8ne8_zdPo https://www.youtube.com/watch?v=_yGUjeggpdM&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=4 https://www.youtube.com/watch?v=YOInOE6B21w&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=6 Конкістадори https://www.youtube.com/watch?v=vITzDp6IYWk&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=11 https://www.youtube.com/watch?v=hiGceHLAr2U&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=12 Мануфактура https://www.youtube.com/watch?v=6GtSyyzTZfg&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=16 Стани https://www.youtube.com/watch?v=3f8O0QpqjUM&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=13 https://www.youtube.com/watch?v=G6pMngP4VKM&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=18 Повсякденне життя

Повсякденне життя населення Західної і Східної Європи. Мода. Гуманізм. Високе Відродження. Іспанія і Священна Римська імперія. Карлос I (Карл V). Католицька церква напередодні Реформації. Поширення Реформації. Лютерани. Кальвіністи. Контрреформація в Європі. Єзуїти. Тридентський собор. Аугсбурзький релігійний мир 1555 р. Філіп II. Національно-визвольна війна в Нідерландах. Утрехтська унія. Королівська реформація в Англії. Єлизаветинська доба. Релігійні війни у Франції. Нантський едикт. Культура бароко. Народження нової європейської науки. Утворення Речі Посполитої. Проголошення Московського царства. Іван Грозний. Лівонська війна. Османські завоювання XVI ст. Сулейман I Пишний і Роксолана. Іран. Початок правління династії Сефевідів. Аббас I. Імперія Великих	людськими спільнотами Ранньомодерної доби в різних природних середовищах, визначає їхні основні стратегії виживання та розвитку; • розпізнає на ілюстративному матеріалі пам'ятки культури Високого Відродження, бароко, держав Сходу, доколумбових цивілізацій Америки; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Великі географічні відкриття», «колоніальна імперія», «латифундія», «метрополія», «Конкіста», «колоніальні війни», «мануфактура», «революція цін», «ринкові відносини», «Високе Відродження», «Реформація», «Контрреформація», «протестантизм», «лютеранство», «кальвінізм», «релігійні війни», «гугеноти», «національно-визвольна війна», «цар», «опричнина», «бароко», «сьогун»; • позначає на карті історичні події та об'єкти, перебіг подій, явищ, процесів, зазначених у темі; українські землі у складі Речі Посполитої, Московського царства; • використовує інформацію з історичних і географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • дає характеристику історичним персоналіям: Мартін Лютер, Жан Кальвін, Філіп II, Генрі VIII, Єлизавета I, Вільгельм (Віллем) Оранський, Анрі IV, Сигізмунд II Август та інші (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріали, матеріали музейних експозицій), формулює власні судження про вчинки історичних осіб; • розрізняє відмінності колоніальної експансії Іспанії, Португалії та інших європейських держав; природні, соціальні, технологічні й культурні зміни країн Європи та Азії Ранньомодерної доби та наводить приклади впливу цих змін на життя людини; • порівнює розвиток держав Європи та Азії Ранньомодерної доби, зазначає особливості розвитку, причини піднесення і занепаду; • виокремлює причини, перебіг подій і наслідки Великих географічних відкриттів, Реформації та Контрреформації, Національно-визвольної війни в Нідерландах, релігійних війн у Франції, утворення Речі Посполитої, проголошення	https://www.youtube.com/watch?v=0qufwJhVLPw&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=19 Реформація і Контрреформація https://www.youtube.com/watch?v=i7ZhTRVx2vo https://www.youtube.com/watch?v=VW1XZSbNUo4&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=3 https://www.youtube.com/watch?v=fsVs2ovYp24&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=37 https://www.youtube.com/watch?v=OAIIYvYZS_s&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=38 https://www.youtube.com/watch?v=RpMlnJq1k2I&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=39 Кальвінізм https://www.youtube.com/watch?v=OvyI45jOgKc&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=45 Відродження https://www.youtube.com/watch?v=0dm8NMfeCk8&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=22 https://www.youtube.com/watch?v=engwWQrBHBg&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=26 https://www.youtube.com/watch?v=PYmDsBiqO2M&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=29 https://www.youtube.com/watch?v=nIAvwr9TPw&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=30 https://www.youtube.com/watch?v=6axbMw7v514&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=31 https://www.youtube.com/watch?v=9gocADf9a2s&list=PLExsQ
---	--	---

моголів. Акбар Великий. Китай за часів занепаду династії Мін. Проникнення європейців до Китаю та Японії	Московського царства, Лівонської війни, османських завоювань XVI ст. Сулеймана I Пишного; • характеризує цивілізації доколумбової Америки (ацтеки, мая, інки); • висловлює власну думку щодо впливу Реформації на формування демократичних поглядів, дає негативну оцінку явищу рабства; впливу Великих географічних відкриттів, Реформації та Контрреформації, османських завоювань XVI ст. на розвиток українських земель Дати: Кінець XV — перші десятиліття XVI ст. — епоха Високого Відродження; 1492 р. — відкриття Колумбом Америки; 1502 р. — початок правління династії Сефевидів у Персії 1517 р. — початок Реформації. Оприлюднення «95 тез» Мартіна Лютера. 1519-1522 рр. — перша навколосвітня подорож. 1524-1525 рр. — селянська війна в Німеччині. 1526 р. — битва під Могачем; 1526 р. — заснування держави Великих Моголів 1529 р. — облога османською армією Відня; 1534 р. — прийняття парламентом Англії «Акта про супрематію»; 1534 р. — створення «Товариства Ісуса» (ордену єзуїтів); 1545—1648 рр. — Контрреформація в Європі; 1547 р. — проголошення Московського царства; 1555 р. — Аугсбурзький релігійний мир; 1562–1598 рр. — релігійні (гугенотські) війни у Франції; 1566—1648 рр. — Національно-визвольна війна в Нідерландах; 1598 р. — укладення Нантського едикту; 1569 р. — Люблінська унія; 1571 р. — битва біля Лепанто; Кінець XVI ст. — початок епохи бароко в Європі; 1579 р. — укладення Утрехтської Унії; 1588 р. — Гравелинська битва	HSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=32 https://www.youtube.com/watch?v=blW6DQUs4HE&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=34 https://www.youtube.com/watch?v=eebNSs3FcZ8&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=71 https://www.youtube.com/watch?v=QX0iLbkHIB0&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=73 https://www.youtube.com/watch?v=JVNr21_Echs&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=74 https://www.youtube.com/watch?v=p247V2X8m8E&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=75 Наука https://www.youtube.com/watch?v=bKHw6id360E&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=27 Іспанія https://www.youtube.com/watch?v=fKpVWyaYAYM&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=52 Історія Османської імперії: Підкорення Європи https://www.youtube.com/watch?v=IJdsCRqUMuA&ab_channel=%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%9D%D0%B0%D0%9A%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96 Персія https://www.youtube.com/watch?v=f7emAB6vsoI&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=95
Розділ II. Європа і світ наприкінці XVI — у XVII ст.	• називає дати Англійської революції, правління Стюартів, заснування Ост-Індської компанії, прийняття «Білля про права», Тридцятилітньої війни, підписання	Франція https://www.youtube.com/watch?v=Rd5cuNvrDiY&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=95

Становлення абсолютної монархії у Франції. Абсолютизм за Луї XIV та його наступників. Об'єднані провінції Нідерландів. Голландська колоніальна експансія. Ост-Індська компанія. Правління Стюартів. Англійська революція. Утвердження парламентаризму. «Білль про права». Заснування колоній європейців у Північній Америці. Перетворення Швеції на велику державу. Тридцятилітня війна. Вестфальська система міжнародних відносин. Річ Посполита: «шляхетська демократія». Козацька революція. «Потоп». Османська експансія в XVII ст. та протидія їй. Смута і зміна династії в Московському царстві. Загарбання Сибіру і Далекого Сходу. Маньчжури. Початок правління династії Цін у Китаї. Об'єднання Японії. Завойовницькі походи в Корею та Китай. «Закриття» Японії	Вестфальського миру, початок правління династії Цін у Китаї; • називає час становлення абсолютної монархії у Франції, Голландської колоніальної експансії, заснування колоній європейців у Північній Америці, «закриття» Японії; • описує перебіг подій Англійської революції, перетворення Швеції на велику державу, Тридцятилітньої війни, Козацької революції (Національно-визвольної війни), «Потопу», османської експансії в XVII ст., Смути і зміни династії в Московському царстві, загарбання Сибіру і Далекого Сходу, об'єднання Японії, завойовницьких походів у Корею та Китай, «закриття» Японії; • розпізнає і описує зміни першості серед європейських держав у Ранньомодерну добу; • позначає на карті події Тридцятилітньої війни та її наслідки (територіальні зміни), напрямки османської, московської, шведської експансії; • використовує інформацію з історичних і географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «абсолютизм», «абсолютна монархія», «самодержавство», «аристократична (шляхетська) республіка», «шляхетська демократія», «меркантилізм», «парламентська монархія», «протекторат», «протекціонізм», «політика самоізоляції», «самураї», «сьогунат», «богдихан»; • дає характеристику історичним персоналіям: Арман-Жан дю Плессі де Рішельє, Луї XIV, Олівер Кромвель, Вільям III Оранський, Жан-Батист Кольбер, Густав II Адольф, Альбрехт фон Валленштейн, Ян II Казимир, Олексій Михайлович, Мехмед Кепрюлю, Мегмед IV, Токугава Іеясу (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріали, матеріали музейних експозицій), формулює власні судження про вчинки історичних осіб; • виділяє та характеризує зміст Вестфальської системи міжнародних відносин; • виокремлює особливості абсолютної монархії та порівнює процеси її становлення в різних державах;	7moLnB8d&index=50 https://www.youtube.com/watch?v=8FIoIfg4HFfs https://www.youtube.com/watch?v=5rGJ8W4cWJE https://www.youtube.com/watch?v=JjKz3DOK39k https://www.youtube.com/watch?v=3Xeb2Hz51MU Нідерланди https://www.youtube.com/watch?v=dgNOWs828K4&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=56 Англія https://www.youtube.com/watch?v=A3mDqzsu53A&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=60 https://www.youtube.com/watch?v=IGevcnte9Uc&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=61 https://www.youtube.com/watch?v=KrSWVLFxj-Y&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=62 Англійська революція https://www.youtube.com/watch?v=SWW6x_C2cB8&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=63 Тридцятилітня війна https://www.youtube.com/watch?v=3CQLOhXu35M&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=65 https://www.youtube.com/watch?v=MZ02DIYXldw&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=67 Османська імперія https://www.youtube.com/watch?v=zVIV8qzoPsi&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=94 Польща і Московія https://www.youtube.com/watch?v=0GKk7E8X8Lc&list=PLExsQHSmZLcV
--	---	--

	• порівнює процес і наслідки колонізації Америки європейськими державами та загарбання Московським царством Сибіру; • визначає причини та наслідки становлення абсолютної монархії в Ранньомодерну добу, об'єднання провінцій Нідерландів та Голландської колоніальної експансії, Англійської революції та утвердження парламентаризму, заснування колоній європейців у Північній Америці, перетворення Швеції на велику державу, Тридцятилітньої війни, Козацької революції (Національно-визвольної війни), «Потопу», Смути і зміни династії в Московському царстві, об'єднання та «закриття» Японії; • розкриває роль Козацької держави в подіях другої половини XVII ст.; • висловлює власну думку щодо формування демократичних традицій та значення «Білля про права» Дати: 1588–1672 pp. – «золотий вік» в історії Нідерландів; 1602 р. – заснування голландської Ост-Індської компанії; 1598–1613 pp. – «смутий час» у Московській державі; 1607 р. – заснування першого постійного поселення англійців у Північній Америці; 1613 р. – початок правління династії Романових у Московській державі; 1618-1648 pp. – Тридцятилітня війна; 1629 р. – прийняття «Едикту милості»; 1639 р. – закриття Японії; 1640-1688 pp. – революція в Англії; 1643—1715 pp. – правління французького короля Луї XIV; 1644 р. – початок правління маньчжурської династії Цин у Китаї; 1652 р. – поява liberum veto; 1655–1660 pp. – «Шведський потоп»; 1685 р. – заборона кальвінізму у Франції указом Луї XIV; 1686 р. – «Вічний мир» Речі Посполитої та Московії; 1683 – зупинка османської експансії (облога Відня); 1689 – «Біль про права»;	FCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=83 Реформація в Польщі https://www.youtube.com/watch?v=xV2ssUAASKM&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=85 Московія https://www.youtube.com/watch?v=i6e-119al64&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=87 https://www.youtube.com/watch?v=R8Irh3wWXQc&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=93 https://www.youtube.com/watch?v=8hEl6P1uSUY&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=64
--	--	---

	1699 р. – Карловицький мир	
Розділ III. Європа і світ у XVIII ст. Просвітництво. Енциклопедисти. Масони. Класицизм. Зміни в повсякденному житті. Мода. Північна війна. Утворення Російської імперії. «Освічений абсолютизм» (Іспанія, Португалія, Данія, Швеція, Володіння австрійських Габсбургів, Королівство Пруссія, Російська імперія). «Війни розкоші». Поділи Речі Посполитої. Початок боротьби за спадщину Османської імперії. Доля українських земель у цих подіях. Початок індустріальної (промислової) революції, її вплив на життя різних верств населення. Джеймс Ватт. Колонії Великої Британії в Північній Америці. Декларація незалежності США. Війна за незалежність. Конституція США. Англійська Ост-Індська компанія. Колонізація Індії. «Закриття» Китаю»	• називає дати Північної війни, проголошення Російської імперії, прийняття Декларації незалежності, Війни за незалежність та прийняття Конституції США, заснування Англійської Ост-Індської компанії, поділів Речі Посполитої, час початку індустріальної (промислової) революції, «закриття» Китаю; хронологічні межі «війн розкоші», періоду «освіченого абсолютизму», епохи Просвітництва, колонізації Індії; • описує вплив на життя різних верств населення індустріальної (промислової) революції; життя населення колоній Великої Британії в Північній Америці, перебіг подій прийняття Декларації незалежності США, Війни за незалежність і прийняття Конституції США, початок боротьби за спадщину Османської імперії, процесів колонізації Індії та «закриття» Китаю; • розповідає про енциклопедистів (Дені Дідро, Жан-Жак Руссо, Вольтер, Шарль Луї де Монтеск'є), масонські ложі, зміни в повсякденному житті, мінливість моди у XVIII ст.; • пояснює, чому Козацька держава не вписувалася в політичну карту тогочасної Європи; • позначає на карті події Північної війни, Війни за незалежність США, територіальні зміни внаслідок поділів Речі Посполитої; використовує інформацію з історичних і географічних карт, іншого умовно-графічного матеріалу для опису та характеристики цих подій, явищ, процесів; • встановлює послідовність «війн розкоші», територіальних змін Речі Посполитої; • вказує особливості правового статусу різних верств суспільства країн Європи у XVIII ст., «освіченого абсолютизму» Іспанії, Швеції, Володінь австрійських Габсбургів, Королівства Пруссії, Російської імперії; • розуміє, пояснює та застосовує поняття й терміни: «Просвітництво», «енциклопедисти», «масони», «класицизм», «індустріальна (промислова) революція», «промисловий переворот», «освічений абсолютизм»; • дає характеристику історичним персоналіям: Петро I, Карл XII, Фрідріх II Великий, Марія Терезія, Йосип II,	Просвітництво https://www.youtube.com/watch?v=jlGCyaXQcmM&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=68 Франція https://www.youtube.com/watch?v=1vXRbO59XLY&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=48 Промисловий переворот https://www.youtube.com/watch?v=8hEl6P1uSUY&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=64 США https://www.youtube.com/watch?v=hV34oZ8fPnc&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=8 Освічений абсолютизм https://www.youtube.com/watch?v=p_papewHwKU&list=PLExsQHSmZLcVFCfUISyW5AMoL7moLnB8d&index=46

Катерина II, Іммануїл Кант, Бенджамін Франклін, Джордж Вашингтон, Тадеуш Костюшко (використовуючи інформацію з різних джерел, зокрема, відео- та аудіоматеріали, матеріали музейних експозицій), формулює власні судження про вчинки історичних осіб;

- **встановлює причини та передумови** Північної війни, поділів Речі Посполитої, утворення США та Війни за незалежність, «закриття» Китаю;
- **аналізує** писемні джерела (Декларацію незалежності США, Конституцію США та інші);
- **виокремлює** особливості колоніальної політики країн Європи у XVIII ст.;
- **оцінює** культурний та історичний спадок епохи Просвітництва;
- **висловлює** власну думку щодо впливу прийняття Декларації незалежності США на формування поглядів у сфері прав людини

Дати:

Друга половина XVII — XVIII ст. —

Епоха Просвітництва;

70—80-ті рр. XVIII ст. — початок індустріальної (промислової) революції в Європі;

1700—1721 рр. — Північна війна;

1701—1714 рр. — Війна за іспанську Спадщину;

1721 р. — проголошення

Московського царства Російською імперією;

1740—1748 рр. — Війна за австрійську Спадщину;

1756-1763 рр. — Семилітня війна;

1774-1783 рр. — війна за незалежність США;

4 липня 1776 р. — прийняття «Декларації незалежності» США;

1787 р. — прийняття Конституції США;

1772, 1793, 1795 рр. — поділи Речі Посполитої;

1756 р. — битва біля Плессі;

1757 р. — закриття Китаю;

1796 р. — початок правління Каджарської династії в Ірані